

\Міністерство охорони здоров'я України
ДУ "Львівський НДІ епідеміології та гігієни МОЗ
України"
Українське наукове медичне товариство мікробіологів,
епідеміологів та паразитологів ім. Д.К.Заболотного

МАТЕРІАЛИ
науково-практичної щорічної 9-ої конференції
приуроченої до Дня науки
**"СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ,
МІКРОБІОЛОГІЇ, ГІГІЄНИ ТА ТУБЕРКУЛЬОЗУ"**
Випуск 9

Травень 2012 р., м. Львів

Оргкомітет:
О.О. Тарасюк – голова оргкомітету

члени оргкомітету:

I.М.Лозинський	I.Г.Ільницький
Н.В.Сенюк	Р.М.Павлів
О.А.Ткач	Л.М.Рак
Г.В.Шишка	О.М.Когут
А.В.Вербінець	О.Б.Семенишин
О.А.Гладка	О.М.Коберніченко
Г.В.Білецька	З.Г.Кушнір
I.Л.Платонова	I.С.Вівчар
К.Д.Мажак	Н.Б.Бойко
В.Л.Смольницицька	В.М.Зав'ялкін

Рецензенти:

I.Г.Ільницький – лауреат премії ім. Я.Мудрого, акад. АНВШ, д.м.н.,
проф., завкафедри фтизіатрії та пульмонології
ЛНМУ ім. Данила Галицького
A.Ф.Фролов – член-кореспондент НАН, АМН України, РАМН,
д.м.н., проф., голова Українського науково медичного товариства
мікробіологів, епідеміологів та паразитологів ім. Д.К.Заболотного

ВІДПОВІДЛЬНІСТЬ ЗА ЗМІСТ ПОДАНИХ МАТЕРІАЛІВ
ТА ЇХ РЕДАКЦІЮ НЕСУТЬ АВТОРИ.

Рекомендовано до друку вченого радою ДУ "Львівський НДІ
епідеміології та гігієни МОЗ України"
(протокол від 04.05.2012 р. № 4)

ДУ "Львівський НДІ епідеміології
та гігієни МОЗ України", 2012

- використовуватись за призначенням.
2. Необхідна розробка сучасних, принципово нових методичних підходів якісного і кількісного аналізу текстильних матеріалів (зокрема рекомендований метод ТШХ є недостатньо чутливим і селективним).
 3. Необхідне наукове обґрунтування гігієнічних критеріїв і регламентів щодо негативного впливу хімічного фактору на здоров'я населення текстильних матеріалів та одягу, а також гармонізація їх з міжнародними стандартами (в Європі для цього діє Міжнародна Асоціація досліджень і випробувань в галузі екології текстилю (ЕКО-ТЕКС)).

Література

1. Тяжелые металлы – извечная проблема токсикологии / Большой Д.В., Пыхтеева Е.Г., Шафран Л.М.// Здоровье и окружающая среда.- 2002.-Т.1-С.116-121.
2. Чумичева О.А. Методические подходы к гигиенической оценке текстильно-вспомогательных веществ, применяемых в производстве изделий детского ассортимента.Автореферат дис. канд. мед. наук.- М., 1990.-20 с.
3. Гігієнічні аспекти вивчення бавовняних тканин /Сененко Л.Г., Кравченко Т.І., Ні кольський В.В., // Актуальні питання гігієни та екологічної безпеки України.- Київ, 2002.-Вип.4.-С.45-46.
4. Фролов В.М., Пересадин Н.А., Петrusя А.М. Влияние экологически вредных факторов крупного промышленного региона на иммунологическую реактивность населения// Журнал микробиологии, эпидемиологии и иммунологии.- 1995.-№2.-С.119-123.
5. СанПиН 42-123-4240-86 "Допустимые количества миграции (ДКМ) химических веществ, выделяющихся из полимерных и других материалов, контактирующих с пищевыми продуктами и методы их определения."
6. Методические указания по гигиенической оценке одежды и обуви из полимерных материалов. – № 1353-76 затв. 31.08.76 р.

УДК 616-022.32:614.71]-053(477.64-21)"2006/2010"

ОСОБЕННОСТИ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ НАСЕЛЕНИЯ ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ ПОД ВЛИЯНИЕМ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА за 2006-2010 гг.

Федорченко Р.А.

Запорожский государственный медицинский университет

Кафедра общей гигиены и экологии

69037, г.Запорожье, пр.Маяковского, 26 Тел. (0612) 33-70-97; e-mail:
fedorchenko@zsmu.zp.ua

Резюме. Изучили показатели заболеваемости населения Запорожской области (по категориям взрослые и дети), рассчитали среднеобластной уровень, и выделили районы Запорожской области с достоверным превышением среднеобластного уровня по основным нозологическим формам болезней, провели оценку качества атмосферного

воздуха по объему валовых выбросов вредных веществ за 2006-2010 гг.

Ключевые слова: загрязнение атмосферного воздуха, приоритетные загрязнители, объемы валовых выбросов, показатели заболеваемости.

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ
ОБЛАСТІ ПІД ВПЛИВОМ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО
ПОВІТРЯ за 2006-2010 рр.**

Федорченко Р.А.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра загальної гігієни та екології

69037, м.Запоріжжя, пр.Маяковського, 26

Tel. (0612) 33-70-97; e-mail: fedorchenko@zsmu.zp.ua

Резюме. Вивчили показники захворюваності населення Запорізької області (за категоріями дорослі та діти), розрахували середньообластний рівень, відокремили райони Запорізької області з достовірним перевищеннем середньообластного рівня за основними нозологічними формами, провели оцінку якості атмосферного повітря за об'ємом валових викидів шкідливих речовин за 2006-2010 рр.

Ключові слова: забруднення атмосферного повітря, пріоритетні забруднювачі, обсяги валових викидів, показники захворюваності.

**FEATURES OF MORBIDITY OF POPULATION OF ZAPOROZHZHYZA
REGION UNDER INFLUENCE OF CONTAMINATION OF
ATMOSPHERIC AIR**

Fedorchenko R.A

Zaporizhzhya state medical university

Department of main hygiene and ecology

69037, Zaporizhzhya, Mayakovskiy prospectus, 26

Tel. (0612) 33-70-97; e-mail: fedorchenko@zsmu.zp.ua

Resume. The study and analysis of state and structure of population morbidity was conducted on the basic nosology groups of illnesses in Zaporozhzhya region for 2006-2010. The quality of atmospheric air was analysed by the total emissions of harmful substances and specific emissions. The direct strong correlation between the emissions of harmful substances and of indexes morbidity of population was found. The features of morbidity levels was established for adults and children.

Key words: atmospheric air contamination, emissions of harmful substances, indexes morbidity.

Актуальність. Одною із важких проблем Запорожської області являється загрязнення атмосферного воздуха выбросами промислових підприємств. В Запорожській області розміщені 5 великих міст (г.Запоріжжя, г.Бердянськ, г.Мелітополь, г.Токмак, г.Енергодар) і 20 районів. Из загального обсягу валових выбросів в атмосферний воздух від всіх промислових підприємств на г.Запоріжжя і Енергодар припадає 79,6 % ($267,2 \pm 30,1$, тис.тонн), 20,4% ($65,8 \pm 2,0$ тис. тонн) - на інші райони.

Цель работы. Изучить состояние здоровья населения Запорожской области по данным обращаемости в ЛПУ и качество атмосферного воздуха по объему валовых выбросов (твердым веществам, газообразным и жидким веществам, в т.ч. диокиду серы, оксиду и диоксиду углерода, аммиаку, сероводороду, окислам азота).

Материалы и методы исследований. Провели анализ показателей заболеваемости населения по данным отчетной формы ЛПУ-Ф-12 "Отчет о случаях заболеваний, зарегистрированных у населения, проживающего в районе обслуживания ЛПУ" и оценили качество атмосферного воздуха по объему валовых выбросов промпредприятий (по отчетным формам промпредприятий 2-ТП "Воздух").

Результаты исследований. Среднеобластной уровень заболеваемости у взрослых по всем болезням составил $43166,78 \pm 374,97$ на 100000 населения. Максимальное превышение среднеобластного уровня в 1,4 раза регистрировалось в г.Энергодаре ($54506,42 \pm 1594,04$), Васильевском ($58455,99 \pm 2684,62$), Веселовском ($54910,37 \pm 2265,21$), Бердянске ($53667,43 \pm 1292,81$), Приазовском ($51633,52 \pm 2913,48$), Токмакском ($49804,59 \pm 2146,17$), Белозерском ($55627,78 \pm 6448,99$) р-ах и Запорожье ($47112,84 \pm 2825,42$). По классу новообразований максимальные показатели с кратностью превышения в 2 раза наблюдались в Веселовском ($1603,81 \pm 132,84$), Токмакском р-нах ($1584,86 \pm 118,49$) и в г.Энергодаре ($1311,55 \pm 234,77$); по классу болезней системы кровообращения - в 1,8 раз - в Розовском ($8394,34 \pm 945,27$), Новониколаевском ($8153,99 \pm 542,09$), Запорожском ($7361,56 \pm 148,14$) р-ах; по классу болезней дыхательной системы - в 1,8 раз в Энергодаре ($13218,97 \pm 1059,58$), в 1,3 раза - в г.Мелитополе ($16574,55 \pm 2646,78$) и г.Запорожье ($16509,49 \pm 1348,76$); по классу врожденные аномалии - в 1,9 раза в г.Энергодаре ($134,98 \pm 75,45$), Приазовском ($60,12 \pm 16,39$) и Запорожском ($49,75 \pm 8,74$) р-ах.

У детей среднеобластной уровень заболеваемости по всем болезням составил $112630,7 \pm 4966,7$ на 100000 детей. Достоверно выше среднеобластного уровня в 2,1 раза показатели были в г.Энергодаре ($237762,76 \pm 17327,99$), в 1,5 раза - г.Запорожье ($166356,21 \pm 3592,08$) и г.Мелитополе ($161203,99 \pm 10581,17$). Максимальное превышение показателей заболеваемости в 2,9 раза по классу новообразований зафиксированы в Токмакском р-не ($477,19 \pm 78,53$) и г.Бердянске ($465,62 \pm 104,53$); по классу болезней системы кровообращения - от 2,6 до 1,4 раз - в Веселовском ($2349,35 \pm 474,16$) и Приазовском ($1260,9 \pm 252,5$) р-ах.; по классу болезней дыхательной системы - в 2,2 раза - в г.Энергодаре ($77099,09 \pm 5540,34$), в 1,3 раз в г.Мелитополе ($16574,55 \pm 2646,78$) и г.Запорожье ($16509,49 \pm 1348,76$); по классу врожденные аномалии - в 2,5-3 раза - в Пологовском ($934,67 \pm 285,6$), г.Запорожье ($814,31 \pm 130,18$) и К-Днепровском ($728,03 \pm 170,76$) р-не.

Установлено, что валовые выбросы (в тыс. тонн) составили в г.Запорожье $177,2 \pm 26,6$, г.Энергодаре - $90,0 \pm 10,5$, г.Мелитополе - $9,6 \pm 0,8$, г.Бердянске - $6,2 \pm 0,4$, Васильевском р-не $-4,2 \pm 0,2$, Мелитопольском - $4,1 \pm 0,9$, в Запорожском $-3,8 \pm 0,2$, в Токмакском р-нах - $1,8 \pm 0,2$; выбросы

твердых веществ (в тоннах) в г.Запорожье – $11202,5 \pm 2467,3$, в г.Энергодаре – $6947,5 \pm 1292,7$, в Пологовском р-не – $384,9 \pm 145,5$, в г.Мелитополе – $301,5 \pm 46,9$, Васильевском – $299,8 \pm 120,9$ и Запорожском р-ах - $238,5 \pm 101,7$; газообразные и жидкие вещества (в тоннах) в г.Запорожье – $165997,5 \pm 24242,9$, в г.Энергодаре – $80924,9 \pm 10004,8$, в г.Мелитополе - $9258,5 \pm 867,1$, Пологовском- $4115,0 \pm 604,8$, в Васильевском р-не - $3920,0 \pm 179,4$, в Запорожском р-не - $3581,5 \pm 246,5$. Выбросы диоксида серы (в тоннах) -в г.Запорожье $8681,9 \pm 1303,6$, г. Энергодаре – $61294,9 \pm 7939,3$, Васильевском – $270,6 \pm 26,8$, в Пологовском р-нах— $137,4 \pm 55,9$; выбросы сероводорода составили в г.Запорожье $71,1 \pm 17,8$, Розовском – $13,7 \pm 20,7$, Куйбышевском р-нах $3,6 \pm 4,9$, и в г.Мелитополе – $1,2 \pm 0,6$. Наибольший объем выбросов аммиака был в г.Запорожье $207,6 \pm 37,9$, Куйбышевском р-не – $77,2 \pm 36,1$, в г.Бердянске – $36,3 \pm 05$, в г.Мелитополе – $35,8 \pm 19,9$. Наибольшими были выбросы соединений азота (в тоннах) в г.Энергодаре – $17127,2 \pm 5421,4$, г. Запорожье – $7934,8 \pm 911,4$, Мелитополе – $191,7 \pm 32,1$ и в г.Бердянске – $143,7 \pm 20,8$.

Выводы:

1. Наиболее значительные объемы валовых выбросов зарегистрированы в г.Запорожье, г.Энергодаре, г.Мелитополе, г.Бердянске, Пологовском, Васильевском и Токмакском районах.
2. В эти же районах установлены значительные превышения среднеобластного уровня заболеваемости по анализируемым классам болезней.

УДК: 613.62:669.1 (477.64) "2006/2010"

ПРОФЕСІЙНА ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ЧОРНОЇ МЕТАЛУРГІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД З 2006 ПО 2010 РОКИ

Севальнєв А.І.¹, Шаравара Л.П.¹, Козлова І.С.²

¹Запорізький державний медичний університет

Кафедра загальної гігієни та екології

69037, м. Запоріжжя, пр.Маяковського, 26

Тел. (0612) 33-70-97; e-mail: sharavaralarisa@rambler.ru

²Запорізька обласна санітарно-епідеміологічна станція

69037, м. Запоріжжя, вул.Рекордна, 27

Резюме. Проведено аналіз випадків професійних захворювань (ПЗ) за період з 2006 по 2010 роки у робітників чорної металургії Запорізької області. Вивчення динаміки ПЗ, структури ПЗ по нозологічним формам. Характеристика ПЗ взалежності від віку та стажу роботи. Визначення основних підприємств, на яких реєструвалися випадки ПЗ.

Ключові слова: професійні ризики, професійна патологія, шкідливі виробничі фактори.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ РАБОТНИКОВ ЧЕРНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ ЗА ПЕРИОД С 2006 ПО 2010 ГОДЫ